

Veterinerlik hizmeti yanında ilaç alım satımı yapılması durumunda defter tutma yükümlülüğü ve belge düzeni ile Defter Beyan Sistemi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	63611781-120.04[2018-16]-E.21240
Tarih	10.07.2019

T.C.

AFYONKARAHİSAR VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 63611781-120.04[2018-16]-E.21240

10.07.2019

Konu : Veterinerlik Hizmeti Yanında İlaç Alım Satımı Yapılması Durumunda Vergilendirme hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; veteriner hekimliği hizmetinden dolayı serbest meslek kazancı mükellefi olduğunuz, söz konusu faaliyetinizin yanında ilaç alım satımı yaptığınız, ilaç alım satımına ilişkin hesap özetinde defter tutma haddini aştığınız belirtilmiş olup; defter tutma yükümlülüğünüze serbest meslek kazancı olarak mı yoksa bilanço usulüne göre mi devam etmeniz gerektiği ve bilanço usulüne göre defter tutmanız halinde defter beyan sisteminde nasıl işlem yapmanız gerektiği hususlarında

Defterdarlığımız görüşü istenilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

- 65 inci maddesinde, "*Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılması*",

- 37 nci maddesinde ise "*Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır.*"

hükümleri yer almaktadır.

Bu bağlamda, serbest meslek faaliyetinin yanı sıra, ilaçların veterinerlik hizmeti verilmeksizin sadece alım satım konu edilmesi halinde, bu işlemlerin anılan Kanunun ticari kazançla ilişkin hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 176 ila 181 inci maddelerinde defter tutma bakımından tüccarlara ilişkin hükümlere yer verilmiş, 210 uncu maddesinde ise serbest meslek erbabının kazanç defteri tutacağı hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla, tüccarlar tarafından 177 nci maddede 6 bent halinde sayılan şartlardan birinin taşınması halinde bilanço esasına göre, aksi takdirde işletme hesabı esasına göre defter tutulması gerekmektedir.

Bunun yanı sıra, mezkur Kanunun 227 nci maddesinde, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu hükme bağlanmış olup, söz konusu kayıtların, esas itibarıyla, aynı Kanunun 229 uncu ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden uygun olanı ile tevsik edilmesi icap etmektedir.

Buna göre, satın almış olduğunuz ilaçların sadece hayvanların tedavisinde kullanım amacıyla yapılan satışlardan ibaret olması halinde serbest meslek makbuzu düzenlemeniz ve bu şekilde verilen hizmetler nedeniyle düzenlediğiniz serbest meslek makbuzlarını serbest meslek kazanç defterine kaydetmeniz; ilaçların veterinerlik hizmeti verilmeksizin sadece alım-satım konu olması halinde ise fatura veya fatura düzenleme zorunluluğu bulunmayan durumlarda ise perakende satış vesikası düzenlemeniz ve bu şekilde elde ettiğiniz kazançları da tüccar olarak Vergi Usul Kanununun ilgili hükümleri çerçevesinde tutmak zorunda olduğunuz deftere (işletme hesabı defterine veya bilanço usulüne göre tutulacak defterlere) kaydetmeniz gerekmektedir.

Öte yandan, 7/12/2017 tarih ve 30273 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 486 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Defter-Beyan Sisteminin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiş olup, Tebliğin 1 inci maddesinde, "*(1) Serbest meslek erbabı, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ile basit usule tabi olan mükelleflerin kayıtlarının elektronik ortamda tutulması, bu mükelleflerden defter tutmak zorunda olanların defterlerinin bu kayıtlardan hareketle elektronik ortamda*

oluşturulması ve saklanması, vergi beyannamesi, bildirim ve dilekçelerin elektronik ortamda verilebilmesi ile elektronik ortamda belge düzenlenebilmesi amacıyla geliştirilen Defter-Beyan Sistemi bu Tebliğın konusunu oluşturmaktadır.

(2) Kurumlar vergisi mükelleflerinden işletme hesabı esasına göre defter tutmalarına Bakanlıkça müsaade edilenler, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ile gelirleri sadece ücret, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlardan veya bunların birkaçından veyahut tamamından oluşan gelir vergisi mükellefleri bu Sistemi kullanamayacaktır." ifadeleri yer almaktadır.

Mezkur Genel Tebliğın 9 uncu maddesinde ise Defter-Beyan Sistemi üzerinden, işletme defteri, çiftçi işletme defteri, serbest meslek kazanç defteri, amortisman defteri, envanter defteri, damga vergisi defteri, ambar defteri ile bitim işleri defterlerinin elektronik ortamda tutulabileceğı belirtilmektedir.

Ayrıca, mevcut Sistem üzerinden kayıtlarınız incelendiğinde, 15/12/2010 tarihinden bu yana "750004-Veterinerlik Hizmetleri (Hayvan Hastanelerinde Verilen Hizmetler Hariç)" ve "477302-Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Hayvan Sağlığına Yönelik İlaç, Aşı, vb. Ürünlerin Perakende Ticaret)" faaliyet kodları ile faaliyet yürüttüğünüz, "1- Ticari Kazanç, 3- Serbest Meslek Kazancı" gelir unsurlarının aynı tarih itibarıyla açık olduğı ve 26/12/2017 tarihli Defter-Beyan Sistemi başvuru ve karşılama ekranlarında "serbest meslek" ve "işletme usulü"nü seçtiğınız anlaşılmaktadır.

Buna göre; faaliyet konularınız itibarıyla ticari kazanç ve serbest meslek kazanç elde eden mükellef olmanız nedeniyle, serbest meslek kazanç defterinizi Defter-Beyan Sistemi'nde tutmanız; ticari kazancınıza ilişkin olarak işletme hesabı esasına göre defter tutmanız halinde ise işletme hesabı defterinizi de Defter-Beyan Sistemi üzerinden tutmanız gerekmektedir. Ancak, serbest meslek kazancınıza ilave olarak ticari kazancınız için bilanço usulüne göre defter tutmanızın gerekmesi durumunda, serbest meslek kazanç defterinizi Defter-Beyan Sistemi üzerinden; ticari kazancınız için bilanço usulüne göre tutacağınız defterlerinizi ise Defter-Beyan Sistemi dışında tutmanız ve her iki kazancınıza yönelik tüm beyannamelerinizi Beyanname Düzenleme Programı aracılığıyla e-Beyanname uygulaması üzerinden göndermeniz gerekmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.

İmza

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026